

Scenariusz do lekcji po filmie: „Nowojorska ulica w obiektywie”

Tytuł: „Nowojorska ulica w obiektywie” (“Everybody street”)

Stany Zjednoczone 2013, 83 MIN

Reżyseria: Cheryl Dunn

Zdjęcia: Cheryl Dunn

Wybrane festiwale i nagrody:

2013 – HotDocs International Documentary Film Festival

2013 – T-Mobile New Horizons Film Festival

O FILMIE:

Bruce Davidson, Elliot Erwitt, Rebecca Lepkoff, Jill Freedman, Mary Ellen Mark, Jeff Mermelstein i Martha Cooper to ikony

AKADEMIA
DOKUMENTALNA

ulicznej fotografii, portretującej Nowy Jork i toczące się w nim życie. Cheryl Dunn, również znana fotografka uwieczniająca nowojorskie ulice, postanowiła zapytać w swym filmie gwiazdy nowojorskiej ulicznej fotografii o ich pasje, inspiracje i metody pracy, a tym samym przedstawić historię miasta, które od lat tak silnie przyciąga i inspiruje wyobraźnię artystów.

Scenariusz lekcji wiedzy o kulturze

opracowała: Dorota Bąk

TEMAT: Ludzie tego nie widzą, bo się nie rozglądają - istota fotografii ulicznej na podstawie filmu „Nowojorska ulica w obiektywie”.

CELE LEKCJI:

Po zakończonych zajęciach uczeń powinien:

- definiować fotografię realistyczną i konceptualną,
- wskazywać najważniejsze cechy fotografii realistycznej i konceptualnej,
- podawać cechy fotografii ulicznej,
- mieć swoje zdanie na temat aktualności fotografii ulicznej.

METODY I TECHNIKI:

- praca w grupach,
- karta pracy,
- opis fotografii,
- dyskusja.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- film: Nowojorska ulica w obiektywie, reż. Ch. Dunn, USA 2013,
- karta pracy.

CZAS LEKCJI: 45minut

PRZEBIEG LEKCJI

I. Wprowadzenie

1. Nauczyciel prosi uczniów o podzielenie się refleksjami na temat obejrzanego filmu. Zadaje pytania, kim są bohaterowie filmu, czym się zajmują? Jakie tematy porusza film?
2. Nauczyciel dzieli klasę na kilka grup.

II. Rozwinięcie

3. Nauczyciel rozdaje Kartę pracy (pierwsza część), prosi o wykonanie polecenia umieszczonego w karcie. Wyznacza czas pracy (ok. 10 min.). Następnie uczniowie udzielają odpowiedzi. Zdjęcie 1 (Robert Doisneau „Pocałunek przed ratuszem”) jest rejestracją zastanej rzeczywistości, sprawia wrażenie wycinka rzeczywistości. Fotografia ma otwartą kompozycję - co jeszcze bardziej podkreśla łapanie chwili. Tematem jest scena uliczna, całująca się para, wokół której toczy się życie. To zdjęcie sprawia wrażenie fotografii czystej - bez dodatkowej obróbki. Zdjęcie 2 (Ryszard Horowitz) - jest zdjęciem przetwarzającym rzeczywistość, interpretującym ją. Nie jest ważny temat (trudno go określić) - a pomysł, który ma zaskoczyć odbiorcę. Kompozycja jest przemyślana, zamknięta, oparta na kontrastach kolorystycznych.
4. Prowadzący rozdaje Kartę pracy (druga część) i prosi o wykonanie poleceń. Zdjęcie 1 - reprezentuje realizm fotograficzny, 2 - konceptualizm. Zasadnicza różnica dotyczy podchodzenia do rzeczywistości - rejestrowania jej i przetwarzania. Inny jest też cel fotografowania - łapanie chwil rzeczywistości, rejestrowanie konkretnych tematów, dawanie odbiorcy wiedzy na określony temat w przypadku realizmu i zaskakiwanie widza pomysłem i formą w fotografii konceptualnej.
5. Dyskusja: Nauczyciel pyta, który rodzaj fotografii jest dla uczniów ciekawszy? Który jest bardziej sztuką? Który jest bardziej potrzebny?
6. Karta pracy (część 3). Nauczyciel zadaje pytanie wprowadzające: Do jakiego rodzaju fotografii zaliczamy fotografię uliczną? Uczniowie powinni wskazać realizm. Można podkreślić, że twórczość fotografików prezentowanych w filmie też zaskakiwała, przede wszystkim wyszukiwaniem w rzeczywistości takich momentów, na które zwykły przechodzień nie zwraca uwagi. Nauczyciel rozdaje kartę pracy i prosi o wykonanie polecenia. Uczniowie powinni zauważyć: fotografia uliczna koncentruje się na prawdzie, nie jest fotografią dekoracyjną, ważne dla fotografów jest uchwycenie gestów ludzi, emocji, czynności fizycznych, zdjęcia trzeba wykonywać szybko, bez zbędnego zastanawiania się, fotograf musi szybko reagować na zdarzenia, jej zadaniem jest opisowość świata i ludzi, fotografom ulicznym bliżej do dokumentalistów niż artystów zmieniających rzeczywistość.

III. Zakończenie

7. Rozmowa: W filmie pada stwierdzenie, że fotografia uliczna jest trochę retro i właściwie każdy może zostać ulicznym fotografem? Czy uczniowie zgadzają się z tymi stwierdzeniami?

KARTA PRACY

Część 1

Opiszcie fotografie uwzględniając: podejście do rzeczywistości, temat, kompozycję, elementy techniczne, które zdjęcie reprezentuje fotografię czystą?

FOTOGRAFIA 1

AKADEMIA
DOKUMENTALNA

FOTOGRAFIA 2

Część 2

1. Przeczytajcie poniższe definicje i dopasujcie do definicji zdjęcia z ćwiczenia 1. Umotywuście swój wybór. Określcie zasadnicze różnice pomiędzy fotograficznym realizmem i konceptualizmem.

Realizm fotograficzny: odtwarza rzeczywistość zgodnie z obserwacją. Wymaga warsztatowych umiejętności i wiedzy o fotografowanym zjawisku. Ma wielkie znaczenie w fotografii przyrodniczej, naukowej, dokumentalnej i reportażu - czyli tam, gdzie liczy się precyzja i obiektywizm. Obecnie jest to kierunek dwubiegunowy: z jednej strony fotografia elitarna, z drugiej masowa - każdy posiadacz aparatu cyfrowego może wykonać zdjęcie realistyczne - często bez przygotowania i artystycznego myślenia.

Konceptualizm fotograficzny: występuje w dwóch odmianach: dadaistycznej i konstruktywistycznej. Pierwsza opiera się na zaskakującym odbiorcę pomysle, ma wywoływać wrażenia, rozbijać iluzję rzeczywistości. Konstruktywizm skupia się na formie, geometryczności obrazu, minimalizmie, ważna jest plastyka obrazu i kompozycja.

na podstawie T. Sobieraj, O fotografii. Terminy i pojęcia istotne.

Część 3

Na podstawie wypowiedzi bohaterów filmu, określcie cechy fotografii ulicznej.

- „Niektórzy chcą udawać, że życie to film, a inni wkraczają w świat i mówią: Pokaż mi... Ta garstka wybrańców jest gotowa zanurzyć się w chaosie żywiąc nadzieję, że dotkną chwil, gdy życie stanie się dla nich jasne. Potrafią z otwartymi ramionami przyjmować niejasne i wieloznaczne aspekty tego rodzaju chaosu”.
- „Błądziłem po ulicach nie wiedząc, co fotografuję, wiedziałem tylko, że muszę tam być i obserwować życie, bo interesowało mnie, jak ludzie robią różne rzeczy - wydawało mi się, że to właśnie trzeba uwiecznić: drobne gesty, wyrażanie emocji, czynności fizyczne”.
- „Praktycznie zawsze nosze przy sobie aparat. Nigdy nie wiadomo, kiedy coś się wydarzy i trzeba będzie tak po samurajsku - pstryk. Nie ma czasu na myślenie, trzeba reagować”.
- „ Myślę, że dziś, w tej chwili, świat nie ceni rzeczywistości i pracy dokumentalnej. To szkoda. Świat sztuki myśli kategoriami dekoracji. Świetnych dokumentalistów jest wielu a my nie mamy okazji obejrzeć ich prac”.
- „Fotografia jest opisowa. To właśnie robi aparat: celujesz, naciskasz przycisk, aparat opisuje, co przed nim jest. Dzieje się coś osobistego, chociaż aparat jest maszyną. Wycinek chwili. Tysięczna część sekundy zrozumienia”.